

UZASADNIENIE

(...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w K. wniósł o zasądzenie od pozwanego T. K. 1660,50 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie. Uzasadził, że strony łączyła umowa o świadczenie usług biura wirtualnego, a pozwany nie wywiązał się z obowiązku zapłaty wynagrodzenia.

W sprzeciwie od nakazu zapłaty pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości.

Sąd rozstrzygnął sprawę wyrokiem na posiedzeniu niejawnym, ponieważ żadna ze stron nie zgłosiła wniosku o przeprowadzenie rozprawy zgodnie z art. 1481 § 3 k.p.c.

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny.

27 sierpnia 2016 r. powód (...) sp. z o.o. zawarł z pozwanym T. K. umowę o świadczenie usług wirtualnego biura. (...) sp. z o.o. jako usługodawca zobowiązał się do umożliwienia pozwanemu korzystania z lokalu przy (...) (...) w K. w zakresie określonym w umowie (przede wszystkim poprzez wyrażenie zgody na wskazywanie lokalu jako siedziby działalności gospodarczej) oraz odbierania korespondencji adresowanej do pozwanego i kierowanej na adres lokalu (§ 2 i 3 umowy).

Umowa została zawarta na 12 miesięcy od 28 sierpnia 2016 r. do 27 sierpnia 2017 r. (§ 9 ust. 1 umowy). Strony ustaliły wynagrodzenie powoda za świadczone usługi na 1660,50 zł (1350 zł netto), płatne z góry za cały 12-miesięczny okres umowy (§ 5 ust. 1-3 umowy). Każdej ze stron przysługiwało prawo wypowiedzenia umowy z zachowaniem 3-miesięcznego okresu wypowiedzenia (§ 9 ust. 2 umowy). Strony ustaliły, że w przypadku wypowiedzenia umowy uiszczony wynagrodzenie nie podlegało zwrotowi (§ 9 ust. 6 umowy). Umowa była automatycznie przedłużana na kolejne 12 miesięcy w razie jej niewypowiedzenia na 14 dni przed upływem okresu jej obowiązywania. Wówczas wynagrodzenie usługodawcy podlegało ustaleniu na podstawie aktualnego cennika przez niego stosowanego (§ 9 ust. 12 umowy).

(umowa k. 16-18)

T. K. nie wypowiedział umowy przed 27 sierpnia 2017 r.

(okoliczność bezsporna)

28 sierpnia 2017 r. (...) sp. z o.o. wystawił na rzecz T. K. fakturę proforma na 1660,50 zł – tytułem wynagrodzenia za usługi w kolejnym 12-miesięcznym okresie świadczenia usług do 27 sierpnia 2018 r. Fakturę wraz z tekstem umowy obowiązującym w kolejnych 12 miesiącach przesłał pozwanemu pocztą elektroniczną 28 sierpnia 2017 r.

(wiadomość e-mail z 28.08.2017 r. k. 32, faktura k. 20, tekst przedłużonej umowy k. 33-37)

W odpowiedzi T. K. skierował do powoda pisemne oświadczenie o wypowiedzeniu umowy, które zostało doręczone 5 października 2017 r.

(oświadczenie k. 39, wiadomość e-mail k. 40)

(...) sp. z o.o. skierował 8 listopada 2017 r. (data doręczenia) do pozwanego wezwanie do zapłaty, obejmujące wynagrodzenie za usługi świadczone w kolejnym 12-miesięcznym okresie przedłużonej umowy, wyznaczając termin 5 dni na spełnienie świadczenia.

(wezwanie k. 19, wydruk z systemu śledzenia przesyłek k. 51)

T. K. nie uścił żadnej kwoty tytułem żadanego przez powoda wynagrodzenia.

(okoliczność bezsporna)

Stan faktyczny sąd ustalił na podstawie powołanych dowodów. Okoliczności z nich wynikające nie były sporne, w szczególności fakt zawarcia umowy z 27 sierpnia 2016 r. oraz wymiana i treść korespondencji pomiędzy stronami. W tej sytuacji nie było podstaw do przeprowadzenia dowodu z zeznań stron (o co wnioskował powód), albowiem sąd nie stwierdził, aby w sprawie pozostały niewyjaśnione fakty istotne dla rozstrzygnięcia sprawy (art. 299 k.p.c.). Ponadto, powód nie wskazał konkretnych okoliczności, które miał zamiar wykazać wnioskowanym dowodem.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje.

Powództwo podlegało uwzględnieniu w części.

Strony łączyła umowa o charakterze mieszanym (art. 3531 k.c.), zawierająca w przeważającej mierze elementy umowy o świadczenie usług (zobowiązanie do odbioru korespondencji w imieniu pozwanego - § 3 umowy, świadczenia innych usług biurowych - § 4 umowy), natomiast w mniejszym stopniu umowy najmu (umożliwienie pozwanemu korzystania z lokalu w istotnie ograniczonym zakresie – wyłącznie w obecności pracownika powoda, bez możliwości dokonywania zmian przeznaczenia lokalu, jego adaptacji - § 2 ust 1 i 3 umowy).

Do umowy tej znajdują zastosowanie przepisy regulujące umowę o świadczenie usług (w szczególności art. 734 i 735 w zw. z art. 750 k.c.). Stosunek zobowiązaniowy stron miał charakter ciągły i terminowy (12-miesięczny). Jednocześnie, strony umówiły się na automatyczne przedłużenie umowy na kolejny okres 12 miesięcy w razie braku wypowiedzenia umowy na 14 dni przed upływem terminu jej obowiązywania (§ 9 ust. 12 umowy). Sąd ocenił takie rozwiązanie jako dopuszczalne i skuteczne, stwierdzając, że w okolicznościach niniejszej sprawy doszło do przedłużenia zobowiązania zawartego pierwotnie na okres od 28 sierpnia 2016 r. do 27 sierpnia 2017 r. na dalszy okres – od 28 sierpnia 2017 r. do 27 sierpnia 2018 r. Pozwany nie złożył bowiem oświadczenia o wypowiedzeniu umowy w przewidzianym w niej trybie zapobiegającym jej przedłużeniu.

Wraz z przedłużeniem umowy powstało po stronie pozwanego zobowiązanie do zapłaty wynagrodzenia za świadczone przez powoda usługi (art. 735 § 1 k.c.), ustalonego na podstawie cennika stosowanego przez powoda na 1660,50 zł. Pozwany nie kwestionował wysokości tak ustalonego wynagrodzenia, natomiast kwestionował fakt istnienia po swojej stronie zobowiązania w wyniku przedłużenia stosunku umownego.

Istotne dla rozstrzygnięcia było zastrzeżenie przez strony możliwości rozwiązania stosunku umownego za 3-miesięcznym wypowiedzeniem (§ 9 ust. 2 umowy). Pozwany skorzystał z tego uprawnienia, składając skutecznie oświadczenie o wypowiedzeniu umowy 5 października 2017 r. Nie było to kwestionowane przez powoda. W wyniku złożonego oświadczenia doszło do rozwiązania umowy z upływem 5 stycznia 2018 r.

Mimo rozwiązania umowy przed terminem, na jaki została przedłużona, powód dochodził wynagrodzenia za cały okres 12-miesięcy, na jaki miała obowiązywać. Sąd ocenił to roszczenie jako zasadne w części, tj. wyłącznie w zakresie obejmującym wynagrodzenie w okresie obowiązywania umowy, czyli do 5 stycznia 2018 r.

Powód oparł swoje żądanie na treści § 9 ust. 6 umowy, w świetle którego w przypadku wypowiedzenia umowy należne wynagrodzenie roczne nie podlegało zwrotowi. Przy tym, nie było sporu co do tego, że z upływem okresu wypowiedzenia ustało zobowiązanie powoda do świadczeń umownych, co wynika zarówno z treści umowy i znaczenia prawnego jej rozwiązania, jak i z zachowania stron (powód poinformował pozwanego o zaprzestaniu świadczeń z upływem okresu wypowiedzenia – k. 40). Sąd ocenił postanowienie umowne § 9 ust. 6 umowy jako sprzeczne z naturą nawiązanego przez strony stosunku prawnego (art. 3531 k.c.).

Zobowiązanie pomiędzy stronami miało charakter ciągły, albowiem powód był zobowiązany do powtarzających się świadczeń w czasie trwania umowy. Za te świadczenia pozwany miał obowiązek zapłaty wynagrodzenia. Nawiązany przez strony stosunek prawny miał charakter wzajemnie zobowiązujący, w którym świadczenie przez pozwanego wynagrodzenia było odpowiednikiem świadczeń powoda (art. 487 § 2 k.c.). Takie ukształtowanie treści zobowiązania

ciągłego i wzajemnego, w którym mimo przedterminowego rozwiązania umowy zawartej na czas oznaczony, pozwany pozostaje zobowiązany do świadczenia wynagrodzenia za cały okres umowy, podczas gdy zobowiązanie powoda do świadczenia ustaje – jest sprzeczne z naturą takich stosunków prawnych (ciągłych i wzajemnych), jak również z naturą umowy o świadczenie usług, której cechy dominowały w mieszanym stosunku prawnym nawiązanym przez strony. Przy tej ocenie sąd wziął również pod uwagę, że świadczenia powoda nie wymagały od niego podejmowania przygotowań z wyprzedzeniem lub wymagających istotnego nakładu pracy, lecz ich charakter był nieskomplikowany, a realizacja odbywała się na bieżąco.

W konsekwencji sąd ocenił, że sprzeczne z naturą stosunku prawnego postanowienie umowne § 9 ust. 6 umowy jest nieważne na mocy art. 58 § 1 i 3 k.c. W tej sytuacji, pozwany był zobowiązany do świadczenia wynagrodzenia w rozmiarze odpowiadającym zrealizowanym przez powoda czynnościom (art. 746 § 1 k.c.), tj. za 131 dni. Wynosiło ono 595,96 zł ($131/365 * 1660,50$ zł). W tym zakresie powództwo podlegało uwzględnieniu.

W związku z przedłużeniem okresu obowiązywania umowy i brakiem uregulowania kwestii terminu zapłaty wynagrodzenia w takiej sytuacji, zobowiązanie do jego zapłaty miało charakter bezterminowy (art. 455 k.c.). Stało się ono wymagalne dopiero po wezwaniu pozwanego do świadczenia, co nastąpiło 8 listopada 2017 r. wraz z wyznaczeniem terminu zapłaty na 13 listopada 2017 r. Termin wymagalności przypadał zatem na 14 listopada 2017 r. W związku z brakiem zapłaty sąd zasądził na rzecz powoda odsetki za opóźnienie od daty wymagalności świadczenia na podstawie art. 481 § 1 k.c. – w wysokości odsetek ustawowych zgodnie z żądaniem pozwu.

Ponadto, sąd zasądził na rzecz powoda w całości żadaną przez niego kwotę 165 zł jako równowartość 40 euro tytułem rekompensaty za koszty odzyskiwania należności z transakcji handlowej w związku z brakiem terminowego spełnienia świadczenia przez pozwanego (art. 10 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych, Dz.U. z 2019 r., poz. 118). Pozwany nie dokonał zapłaty wynagrodzenia w terminie, a świadczenie powoda miało charakter transakcji handlowej w rozumieniu art. 4 pkt 1 ustawy.

Wobec częściowego uwzględnienia żądań powództwa sąd rozdzielił stosunkowo koszty procesu między stronami na podstawie art. 100 k.p.c. Sąd ustalił, że powód wygrał sprawę w 36%. Powód poniósł koszty procesu wyłącznie w zakresie opłaty od pozwu 30 zł. Na koszty poniesione przez pozwanego złożyły się koszty zastępstwa procesowego przez pełnomocnika wykonującego zawód radcy prawnego w stawce 900 zł (§ 2 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych) oraz opłata skarbową od pełnomocnictwa 17 zł. Należne powodowi 36% z poniesionych przez niego kosztów procesu wyniosło 10,80 zł. Należne pozwanemu 64% z sumy poniesionych przez niego kosztów procesu wyniosło 586,88 zł. Różnica między kosztami należnymi powodowi i pozwanemu wyniosła 576,08 zł i podlegała zasądzeniu na rzecz pozwanego.

ZARZĄDZENIE

(...)